

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/62/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313210031
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8313210031.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Antónii Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: P. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX W., právne zastúpený JUDr. Jánom Husárom, advokátom, Štefánikova 17, 066 01 Humenné, proti žalovanému: T. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX/XX, XXX XX O., právne zastúpený JUDr. Ondrejom Kellerom, advokátom, Námestie slobody 2, 066 01 Humenné, v konaní o zaplatenie 50 000 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 05. 06. 2015, č. k. 21C/196/2013-371, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné zo dňa 09. 02. 2016, č. k. 21C/196/2013-404 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že žalobca podal na súde dňa 11. 07. 2013 žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 50 000 Eur s príslušenstvom titulom poskytnutej pôžičky z dôvodu, že žalovaný ako dlžník nevrátil žalobcovi 50 000 Eur, ktoré mu žalobca ako veriteľ požičal v mesiacoch marec - apríl 2012. O existencii zmluvy o pôžičke sa nespisoval žiaden doklad, uvedenú peňažnú pôžičku 50 000 Eur mal žalovaný vrátiť žalobcovi do konca roka 2012, o čom svedčí písomné prehlásenie žalovaného. Žalovaný sa bránil tým, že nikdy so žalobcom, ani písomne, ani ústne zmluvu o pôžičke neuzatvoril. Nie je si vedomý, aby žalobcovi podpisoval prehlásenie o pôžičke 50 000 Eur a jej vrátení do 31. 12. 2012. Žalovaný tvrdil, že v tom čase prevádzkoval ako živnostník posilňovňu N. U. na ulici L. v W., mal dostatok finančných prostriedkov, nepotreboval žiadnu pôžičku, lebo previedol časť svojej firmy na spoločnosť F. A. s. r. o., ktorej konateľom bol F. F. Žalovaný tiež tvrdil, že v roku 2011 prišiel za ním žalobca spolu s manželkou s návrhom, že chcú otvoriť v priestoroch žalovaného prevádzkovanie kavitácie (lymfo drenáž, solárne štúdio a procedúry s tým spojené). Následne sa žalobca so žalovaným dohodli, že žalovaný ako predávajúci uzatvorí so žalobcom ako kupujúcim zmluvu o predaji časti podniku (malo ísť o obdobnú zmluvu, akú uzatvoril dňa 09. 09. 2011 žalovaný s konateľom spoločnosti F. A. s. r. o., F. F.). Žalobca s tým súhlasil a prehlásil, že na vyplatenie podielu pre žalovaného na základe zmluvy o predaji časti podniku si zoberie úver z banky. Dohoda bola taká, že žalobca mal vyplatiť žalovanému buď tretinový podiel vo výške 66 000 Eur alebo štvrtinový podiel vo výške 50 000 Eur. Keďže žalobca vyplatil žalovanému sumu 50 000 Eur, získal tým štvrtinový podiel v podniku žalovaného; rovnako štvrtinový podiel v podniku žalovaného mal aj F. F., konateľ firmy F. A. s. r. o. titulom zmluvy o predaji časti podniku

zo dňa 09. 09. 2011 (č. I. 79 - 90 spisu). Následná dohoda medzi žalobcom, žalovaným a F. F. bola taká, že žalobca mal na starosti chod prevádzky kavitácie, žalovaný sa staral o posilňovňu a F. F. zabezpečoval ekonomickú a administratívnu agendu. Z prevádzky podniku si účastníci podľa výšky podielov delili zisky. Postupne medzi žalobcom a žalovaným začali vznikať problémy, a preto sa ústne dohodli na skončení prevádzkovania kavitácie a celej spolupráce. Po skončení prevádzkovania kavitácie na ul. L. v W. si žalobca vystaľoval prevádzku kavitácie a presťahoval ju na P. I., kde otvoril novú prevádzku kavitácie (v súčasnosti je táto prevádzka umiestnená v D. v W.). V kavitácií boli aj solárne zariadenia žalobcu, kolagén, ktoré na základe ústnej dohody boli prevedené žalobcovi a tým žalovaný považoval vzťahy medzi ním a žalobcom za vysporiadané. K listinnému dôkazu - prehláseniu žalovaného, že žalobcovi do 31. 12. 2012 vráti sumu 50 000 Eur žalovaný uviedol, že nikdy takéto prehlásenie vedome nepodpísal, podpis vyzerá ako jeho, avšak tlačivo na podpis mu mohlo byť vsunuté napríklad v čase, keď podpisoval žiadosť o prevode lízingu, ktoré tlačivo na podpis mu doniesol žalobca, podobne ako ďalšie listiny, ktoré žalovaný podpisoval v kufri auta F., na ktorom prišiel žalobca v deň, kedy žalovanému zomrela matka. Listiny boli poukladané na kôpke, bolo ich viac, a preto žalovaný nečítal, čo podpisuje, ohol len rožky listín a podpisoval ich. Žalovaný poukázal na rovnaký sklon svojho podpisu na spornom prehlásení, ako aj na lízingových papieroch a žiadal znalecké dokazovanie.

3. Svedok L.. F. F. potvrdil, že ako konateľ firmy F. A. s. r. o. odkúpil podiel z podniku žalovaného na ulici L. v W.. Potvrdil, že medzi žalobcom a žalovaným prebiehali jednanie, kde bolo dohodnuté, že žalobca odkúpi podiel v podniku žalovaného. Svedok bol prítomný asi trikrát v kancelárii na ulici L. v W., keď žalobca odovzdával žalovanému splátky po 5 000 Eur. O týchto skutočnostiach sa nevedeli žiadne účtovné, ani iné doklady. Žalobca vtedy oznámil žalovanému, že si chce založiť spoločnosť s ručením obmedzeným, na ktorú spoločnosť po jej založení prevedie časť odkúpeného podielu z podniku žalovaného. Z tohto dôvodu sa v tom čase zmluva o predaji časti podniku nezrealizovala. Svedok tiež potvrdil, že celková dohoda medzi nimi trojma bola taká, že svedok zabezpečí ekonomickú a administratívnu agendu, žalovaný mal na starosti chod fitness centra, tréningy, cvičenia a žalobca mal na starosti štúdium krásy a zdravia - kavitáciu. Následne začali vznikať medzi žalobcom a žalovaným problémy, a preto sa dohodli, že žalobca sa vzdá svojho podielu vo N. U. s. r. o. a žalovaný sa vzdáva svojho podielu v štúdiu krásy a zdravia - kavitácie s tým, že žalobca mal doplatiť žalovanému ešte 10 000 Eur. Tieto jednanie prebehli v priestoroch fitnesscentra v kancelárii, kde boli prítomní žalobca, žalovaný a svedok. Následne žalobca vypratol priestory kavitácie na ulici L. v W. a odniesol si zariadenia, prístroje a celú kavitáciu presťahoval na P. I. k pánovi P., kde otvoril novú prevádzku kavitácie.

4. Zo znaleckého posudku kriminalistického a expertízneho stavu Policajného zboru SR vyplýva záver, že sporný podpis na listine - prehlásenie o pôžičke vyhotovil žalovaný, pričom sporný podpis na listine na č. I. 47 má rovnako ako porovnávací podpis na listine na č. I. 73 (žiadosť o prevod zmluvy a zmluvy o zabezpečení na auto) šikmý smer základného podpisu. Zo zistení posudku tiež vyplýva, že obidva podpisy boli s najväčšou pravdepodobnosťou vyhotovované na zhodnom povrchu, boli vyhotovené pravdepodobne na mäkkom povrchu, pod spornou listinou sa nachádzali hárky papiera, resp. iná deformateľná podložka. Znalecký ústav zároveň zistil z hĺbky predtlačenia a hrúbky predtlačeného ťahu na týchto dvoch listinách, že hĺbka predtlačenia a hrúbka predtlačeného ťahu na podpisoch a na textoch sa líšia. Z toho vyplýva, že podpis a text boli pravdepodobne vyhotovené na rozdielnych povrchoch.

5. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd vec právne posúdil podľa ust. § § 657, § 658 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a uzavrel, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoje tvrdenia. Konkrétne žalobca nepreukázal, že ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke na sumu 50 000 Eur, ktorú mu mal žalovaný - dlžník vrátiť najneskôr do 31. 12. 2012. Tvrdenie žalobcu o poskytnutej peňažnej pôžičke žalovanému vyvracia jeho samotná výpoveď, ako aj výpoveď svedkyne - jeho manželky. Žalobca a ním navrhnutá svedkyňa, jeho manželka, rozdielne vypovedali ohľadom sporného prehlásenia podpísaného žalovaným a vyhotoveného žalobcom, ktoré by malo byť jediným priamym dôkazom o poskytnutí peňažnej pôžičky 50 000 Eur a jej vrátení do 31. 12. 2012. Tvrdenia žalobcu sú vyvrátené aj znaleckým dokazovaním, kde boli potvrdené tvrdenia a obrana žalovaného, že hoci sa jedná o podpis žalovaného na spornom prehlásení, toto mu bolo pravdepodobne vsunuté pri podpisovaní žiadosti o prevod zmluvy a zabezpečovacej zmluvy k motorovému vozidlu F.. Uvedené písomnosti podpisoval žalovaný v kufri auta, ktoré listiny doniesol na podpis žalobcu, pričom listiny boli na sebe poukladané a žalovaný ich bez čítania len podpisoval. Tieto tvrdenia žalovaného podporuje aj znalecké dokazovanie, kde bolo preukázané, že obidve listiny (prehlásenie, aj žiadosť o prevod) boli podpísané tým istým písacím prostriedkom,

podpis je pod tým istým sklonom a podpisy boli vypracované na vhodnom mäkkom povrchu, pričom texty a podpisy neboli vyhotovené na tom istom povrchu. Uvedené závery znaleckého dokazovania sú v rozpore s tvrdeniami žalobcu a s výpoveďou manželky žalobcu.

6. Súd neuveril tvrdeniam žalobcu o existencii ústnej zmluvy o pôžičke 50 000 Eur z dôvodu, že je nelogické, aby si žalobca požičiaval z F. banky sumu 50 000 Eur, ktorú mal zaplatiť banke spolu s úrokom, teda celkom sumu 74 000 Eur, pričom žalovaný mal žalobcovi na základe ním tvrdenej pôžičky vrátiť len 50 000 Eur. Súd neuveril tvrdeniam žalobcu, že žalovanému mal ako priateľovi bez dokladu poskytnúť pôžičku 50 000 Eur bezúročne. Je zrejmé, že takto by bol žalobca stratový na celej obchodnej transakcii. Rovnaké rozporné sú tvrdenia vo výpovedi žalobcu o písomnom prehlásení ohľadom výšky splátok a splatnosti pôžičky. Z písomného prehlásenia, ktoré mal podpísať žalovaný vyplýva, že žalovaný sa zaviazal pôžičku zaplatiť do 31. 12. 2012, pričom žalobca vypovedal, že pôžička mala byť poskytnutá na dobu piatich rokov, kedy mu mal žalovaný odovzdávať mesačné splátky po dobu 5 rokov vo výške 1 200 Eur. Žalobca teda v konaní nepreukázal uzatvorenie ústnej alebo písomnej zmluvy o pôžičke so žalovaným ako dlžníkom na sumu 50 000 Eur.

7. Naopak z výpovede žalovaného, ale aj z výpovede žalobcu (najprv to ale žalobca v konaní neuviedol) a z výpovede svedkov vyplynulo, že žalobca so žalovaným spoločne podnikali a mali spoločne otvorenú prevádzku tzv. kavitáciu, resp. salón krásy a zdravia vo N. U. na ulici L. v W.. Tieto priestory mal žalovaný ako fyzická osoba prenajaté, neskôr sa zmenil na spoločnosť s ručením obmedzeným. Bolo preukázané, že v časti týchto priestorov žalobca a žalovaný spoločne prevádzkovali prevádzku kavitácie, resp. salónu krásy a zdravia. Obaja potvrdili, že si delili z prevádzky zisky, obaja potvrdili, že následne došlo k ukončeniu spolupráce medzi nimi a že žalobca si odsťahoval celé zariadenie prevádzky kavitácie na iné miesto (P. I. W.).

8. Rovnako z výpovedi žalovaného a svedkov bolo preukázané (hoci to žalobca popiera), že prevádzku posilňovňu N. U. žalovaný prevádzkoval najprv ako fyzická osoba - podnikateľ, v súčasnosti je to spoločnosť s ručením obmedzeným, pričom v konaní bolo preukázané, že žalobca sa so žalovaným a svedkom F. F. v roku 2011 dohodli, že žalobca odkúpi od žalovaného podiel z podniku žalovaného - N. U.. Žalobca si chcel založiť spoločnosť s ručením obmedzeným, na ktorú chcel po jej založení previesť odkúpený podiel z časti podniku žalovaného, a preto sa v tom čase (v roku 2011) nezrealizovala zmluva o predaji časti podniku.

9. Svedkovia vypočutí v konaní a žalovaný potvrdili, že žalobca a svedok F. F. boli predstavení zamestnancom N. U. ako spolumajitelia podniku, rovnako dávali pokyny zamestnancom a mali podelené úlohy. Žalobca mal na starosti kavitáciu, žalovaný sa staral o posilňovňu a ekonomickú a administratívnu agendu zabezpečoval F. F.. Z výpovede účastníkov, svedkov a listín je zrejmé, že nakoniec sa nezrealizovala písomnou formou zmluva o predaji časti podniku zo žalovaného na žalobcu. Následne došlo k vzájomnému vyporiadaniu ústnou dohodou, a to tým spôsobom, že žalobca si zobral celé zariadenie prevádzky kavitácie od žalovaného a založil si vlastnú prevádzku už na svoje meno.

10. Je rovnako pochybné, aby boli pravdivé tvrdenia žalobcu, že bez akejkoľvek písomnej zmluvy o pôžičke, akéhokoľvek písomného dokladu, či už výdavkového alebo príjmového, požičal žalovanému bezúročne 50 000 Eur, ktoré si zobral ako úver z F. banky, ktorý úver mal žalobca banke vrátiť vo výške 74 000 Eur s úrokmi. Tieto tvrdenia žalobcu boli vyvrátené vyššie uvedenými dôkazmi, vrátane záverov znaleckého dokazovania.

11. Žalobca až do skončenia dokazovania zotrval na tom, že od žalovaného ako dlžníka žiada vrátenie peňažnej pôžičky 50 000 Eur na základe ústnej zmluvy o pôžičke, avšak toto svoje tvrdenie do skončenia dokazovania nepreukázal, čím neuniesol dôkazné bremeno. Predmetom konania bolo vrátenie pôžičky, ktoré určuje pán sporu - žalobca. Ostatné vzťahy medzi účastníkmi neboli a nie sú predmetom tohto konania a okrem toho obaja účastníci uviedli, že vzťahy z podnikania považujú za vysporiadané. Z dôvodu, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie existencie pôžičky, súd žalobu zamietol.

12. O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a to v súlade s ust. § 151 ods. 3 O. s. p..

13. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že rozsudok považuje za neprávny, nakoľko súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal, že v priebehu konania predložil prehlásenie žalovaného o existencii pôžičky, žalovaný predmetné prehlásenie prečítal a po jeho oboznámení ho riadne podpísal. Obranu žalovaného, že takúto listinu nepodpísal, prípadne že si nie je vedomý toho, aby takúto listinu podpísal, považuje žalobca výlučne za účelovú. Znaleckým dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že predmetné prehlásenie podpísal žalovaný. Súd bez opory akýchkoľvek iných dôkazov uveril žalovanému, že po vyplatení sumy 50 000 Eur mal žalobca získať podiel v prevádzke rovnako ako aj pán F. F.. O týchto skutočnostiach však neexistujú žiadne doklady. V prípade, ak by žalobca mal záujem o získanie akéhokoľvek podielu na podnikateľskej činnosti z dôvodu komplikovanosti obchodných aktov, bol by vyhľadal odbornú právnu pomoc a určite by o tom existovali písomné záznamy. Žalovaný teda svoju obranu postavil výlučne na účelovom prispôsobovaní skutočnosti s tým, že žiadne ním tvrdené skutočnosti nie je možné objektívne preukázať. K svedeckej výpovedi svojej manželky uviedol, že táto bola v čase výsluchu v siedmom mesiaci tehotenstva, ktoré bolo komplikované, a preto môžu vyplývať čiastočné odchýlky v jej výpovedi. Rovnako ako žalovaný, tak aj svedok L.. F. F. pri svojej výpovedi žiadnym objektívnym spôsobom nepreukázali tvrdené skutočnosti. Súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal prepojením osoby žalobcu a svedka L.. F. F.. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, že žalovaný je od 08. 03. 2012 jediným spoločníkom spoločnosti F. A. s. r. o., pričom obchodný podiel nadobudol práve od svedka L.. F. F.. Je nelogické, aby spoločnosť F. A. s. r. o., ktorej jediným spoločníkom a konateľom mal byť svedok L.. F. F., nadobudla podiel v posilňovni N. U. na ulici L. v W. a následne spoločník uvedenej spoločnosti mal previesť celý obchodný podiel práve na žalovaného. Súd prvej inštancie si mal za účelom zistenia materiálnej pravdy vyžiadať aj zmluvu o prevode obchodného podielu v spoločnosti F. A. s. r. o. a zistené skutočnosti mal konfrontovať s tvrdeniami žalovaného a svedka L.. F. F.. Tvrdenia žalovaného mali byť potvrdené svedeckými výpoveďami svedkov U.. R. B. a U. B., ktorí sú jeho blízkymi známymi. Svedkyne L. W. a Q. N. neboli žiadnym spôsobom oboznámené o dohodách, ktoré mal mať žalobca so žalovaným, preto ani nemohli o týchto skutočnostiach vypovedať. Ak súd na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalobca nepreukázal existenciu zmluvy o pôžičke a na základe toho žalobu zamietol, vec nesprávne právne posúdil. Dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalobca odovzdal žalovanému 50 000 Eur a prevzatie peňazí žalovaný aj potvrdil. Preto súd nemal žalobu zamietnuť, ale mal žalovaného zaviazať zaplatiť žalobcovi 50 000 Eur s príslušenstvom a nahradiť trovy konania. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na nové prejednanie a rozhodnutie.

14. Žalovaný k podanému odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu ako vecne správny potvrdiť.

15. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v ust. § 470 ods. 1, 2 CSP vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

16. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

17. Žalobca tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Odvolateľ nesúhlasí a namieta závery súdu prvej inštancie, že do skončenia dokazovania neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoje tvrdenia o existencii zmluvy o pôžičke

19. Podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

20. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v konaní o vrátení pôžičky leží na žalobcovi dôkazné bremeno o tom, že plnenie žalovanému poskytol i o tom, že plnenie bolo poskytnuté na základe zmluvy o pôžičke uzavretej so žalovaným. Rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať zásadne určuje hmotnoprávna norma, tzn., právny predpis, ktorý je na sporný vzťah aplikovaný. Vzhľadom k tomu, že k pôžičke dochádza na základe zmluvy, bolo na žalobcovi dôkazné bremeno o tom, že žalovanému finančnú čiastku skutočne poskytol, ale i tom, že poskytnutá čiastka bola plnením v ich právnom vzťahu založeným zmluvou o pôžičke.

21. Súd prvej inštancie správne podriadil právny vzťah tak, ako ho žalobca zažaloval podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka, ktorý aj správne aplikoval a správne vyložil. Žalobca až do skončenia konania zotrval na svojej žalobe, žiadal vrátiť pôžičku na základe zmluvy o pôžičke, ktorej existencia nebola v konaní preukázaná.

22. V konaní nebolo žalobcom preukázané, že žalovaný a žalobca spoločne uzatvorili, či už písomne alebo ústne zmluvu o pôžičke. Tvrdenia zo strany žalobcu boli minimálne spochybnené, ak nie vyvrátené samotnou svedeckou výpoveďou manželky žalobcu, ktorá vypovedala o tom kedy a za akých okolností bolo podpísané sporné prehlásenie žalovaným, pričom jej výpoveď je rozporná s výpoveďou žalobcu.

23. Súd prvej inštancie správne zameral svoje dokazovanie na zisťovanie všetkých podstatných skutočností (o naplnení zmluvy o pôžičke), ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci. V rozsahu dôkazných návrhov účastníkov konania vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dôležitých pre posúdenie dôvodnosti návrhu žalobcu a na posúdenie opodstatnenosti tvrdení žalovaného, z hľadiska skutočnosti, ktoré žalovaný uvádzal na svoju obranu. Jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov, či z obsahu spisu vyplynuli, a aj inak vyšli v priebehu konania najavo. Pretože ide o sporové konanie, súd nemal povinnosť vykonávať dokazovanie nad rámec procesnej snahy účastníkov. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie aj k správnym skutkovým záverom o tom, že žalobca nepreukázal, aby so žalovaným ako dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke. Aj keď existuje písomné prehlásenie podpísané žalovaným o tom, že požičanú sumu 50 000 Eur vráti žalobcovi do 31. 12. 2012, tento jediný priamy dôkaz predložený žalobcom bol v konaní vážne spochybnený.

24. Odvolateľ v podanom odvolaní sa len okrajovo vyjadruje k záverom znaleckého posudku, ktoré si súd pri rozhodovaní v danej veci osvojil a o ktoré sa i oprel pri odôvodnení rozsudku. Znaleckým dokazovaním boli potvrdené tvrdenia a obrana žalovaného, že podpis na uvedenom spornom prehlásení žalovaného sa tam nachádza z dôvodu, že podpísanie prehlásenia bolo žalovanému pravdepodobne vsunuté pri podpisovaní žalovaného žiadosti o prevod zmluvy k motorovému vozidlu zo žalovaného na žalobcu. Znalecké dokazovanie vyvrátilo tvrdenie žalobcu i jeho manželky ako svedkyne, keďže obe listiny (sporné prehlásenie a žiadosť o prevod zmluvy k motorovému vozidlu) boli podpísané druhovo zhodným písacím prostriedkom, podpisy sú pod tým istým sklonom a podpisy boli vypracované na zhodnom mäkkom povrchu. Žalobca na svoju obranu v tejto časti odvolania uvádza, že žalovaný mohol použiť pri podpisovaní oboch listín druhovo identický prostriedok, pričom z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že cieľom podpisovania listiny týkajúcej sa prevodu motorového vozidla bolo, že žalobca prišiel za žalovaným práve v deň, keď žalovaný išiel na pohreb svojej matky, nasadl do auta a žalobca mu pravdepodobne vtedy predložil obidve listiny naraz na podpis bez toho, aby žalovaný sporné prehlásenie vôbec čítal.

25. Žalobca v konaní tvrdil, že žalovanému poskytol pôžičku vo výške 50 000 Eur, ktorú pôžičku žalobcovi poskytla F. banka, na základe zmluvy o úvere, pričom žalobca bol povinný vrátiť banke celkom 74 000 Eur (istina a odplata). Podľa sporného prehlásenia mal žalovaný vrátiť žalobcovi len 50 000 Eur, čo znamená, že žalobca by bol v strate 24 000 Eur, čo je zjavne nelogické konanie zo strany žalobcu. V tejto súvislosti je nutné poukázať taktiež aj na samotné vyjadrenie žalobcu pred súdom v tej časti, kde uviedol, že pôžičku 50 000 Eur poskytol žalovanému na dobu 5 rokov, ktorú mu mal žalovaný splácať

po 1 200 Eur v mesačných splátkach, čo činí 5 rokov x 12 mesiacov x 1 200 Eur sumu 72 000 Eur, na základe čoho by bol žalobca opätovne v strate 2 000 Eur (banke mal vrátiť 74 000 Eur) a žalobca žiadal vrátiť v predmetnom konaní od žalovaného len 50 000 Eur.

26. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný v konaní preukázal, že v čase kedy malo dôjsť k uzavretiu zmluvy o pôžičke, žalovaný od žalobcu pôžičku nepotreboval. Rovnako bolo vyvrátené tvrdenie žalobcu, že pôžičku žalovanému poskytol z dôvodu, že žalovanému nechcela žiadna banka úver poskytnúť. Žalovaný predložil v konaní dôkaz - oznámenie o splatení bezúčelového úveru zo dňa 24. 01. 2013 vydané zo strany A. a s., ktorým banka žalovanému oznamuje, že ku dňu 15. 01. 2013 boli z jeho strany voči banke vyrovnané všetky záväzky vyplývajúce z uzatvorenej zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXX, splatenie ktorého bolo zabezpečené i zriadením záložného práva v prospech banky na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného. Týmto dôkazom žalovaný preukázal možnosť vstupu do ďalšieho úverového vzťahu s bankou, kedy by úver bol opätovne krytý nehnuteľnosťou vo vlastníctve žalovaného.

27. Rovnako v konaní bolo preukázané, jednak výpoveďou žalovaného, ale aj všetkých vypočutých svedkov, že žalobca i žalovaný spoločne po vzájomnej dohode podnikali v prevádzke žalovaného (čo žalobca popiera). Z uvedeného sa preto javí, že po splatení sumy 50 000 Eur (žalobcom žalovanému), žalobca získal podiel v podniku žalovaného - N. U., kde riadil prevádzku kavičiarne. Je nepochybné, že samotná manželka žalobcu bola zamestnaná u žalovaného, pričom to, čo žalobca do spoločného podnikania vložil, bolo po vzájomnej dohode medzi žalobcom a žalovaným vyporiadané a to takým spôsobom, že žalobca si po odchode zo spoločného podnikania od žalovaného zobral celé zariadenie prevádzky kavičiarne, čo potvrdil nielen žalovaný, ale i svedok F. F..

28. Námietky žalobcu uvedené v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov v nich uvádzaných, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. V odvolacom konaní tiež ani nevyšlo najavo, žeby konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku trpelo takou vadou, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Je nepochybné, že žalobca v konaní neuniesol dôkazné bremeno, nepreukázal existenciu pôžičky, a preto správne postupoval súd prvej inštancie, ak žalobu zamietol. Ostatné vzťahy medzi účastníkmi (vyplývajúce z ich spoločného podnikania) nie sú predmetom konania, a preto ich ani odvolací súd nepreskúmaval. Žalobca v odvolaní tvrdí, že od žalovaného žiada vrátiť 50 000 Eur na základe zmluvy o pôžičke.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdil.

30. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol s poukazom na to, že súd prvej inštancie o nich nerozhodoval. Súd prvej inštancie rozhodne o trovách konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

31. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 03. 09. 2015 žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, zároveň predložil tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka a navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Z predloženého tlačiva vyplýva, že má peňažný záväzok voči obchodnej spoločnosti R. L. s. r. o. vo výške 2 303,20 Eur a P. S A. vo výške 3 000 Eur, ďalej má tri účty v bankových ústavoch, a to v A., a s. so zostatkom na účet - 10 047,66 Eur a so zostatkom - 494,22 Eur a vo F. banke a. s. so zostatkom na účte 79,80 Eur. Má pohľadávku voči obchodnej spoločnosti R. I. P. s. r. o. vo výške 5 880 Eur, vlastní rodinný dom v W., ul. B. XX, motorové vozidlo N. R. a Q. X. Má bankové úvery, hypotéku v A. (115 000 Eur) s mesačnou splátkou 660 Eur, podnikateľský úver v A. (150 000 Eur) so splátkou 500 Eur mesačne, osobný úver vo F. (5 000 Eur) so splátkou 80 Eur mesačne a kreditné karty v A. (8 000 Eur) so splátkou 260 Eur mesačne. Ďalej má dva autoúvery s mesačnými splátkami 307,62 Eur a 492 Eur. V podanom tlačive žalobca tiež uviedol, že hypotekárnym úverom bol refinancovaný úver pre žalovaného. Ak by tento žalovaný vrátil, neexistovali by ďalšie úvery. Pokiaľ ide o rodinný dom, žalobca uviedol, že medzi ním a manželkou prebieha rozvodové konanie a po rozvode bude nasledovať majetkové vyrovnanie s tým, že svoju časť domu žalobca prevedie na deti.

32. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal s poukazom na ust. § 138 ods. 1, 2 O. s. p..

33. Súd prvej inštancie uzavrel, že zmyslom ust. § 138 ods. 1 O. s. p. je, aby sa účastníkom konania, ktorí sa ocitli vo výnimočnej a pre nich ťaživej majetkovej situácii nebránilo v uplatnení či bránení ich práv a povinností zaplatiť súdny poplatok. Pri podnikateľských subjektoch je nutné, pokiaľ ide o posudzovanie predpokladov pre oslobodenie od súdnych poplatkov rozlišovať či nepriaznivá situácia tohto subjektu vychádza z jeho podnikateľskej činnosti a nie je tu dôležité či postupoval pri tejto časti riadne a dospel sa do nepriaznivej situácie vplyvom zhody, okolností alebo postupoval nezodpovedne a sám si svoju situáciu zaviniť, pretože toto všetko zahrňuje pojem podnikateľského rizika. Nemožno pripustiť zásadu, aby sa dôsledky takéhoto rizika prenášali formou úľav z poplatkovej povinnosti na štát. Takto zvýhodnené subjekty by totiž boli zvýhodňované voči iným podnikateľsky úspešným subjektom. V danom prípade s prihliadnutím na pomery žalobcu súvisiace s tým, že má vo vlastníctve nehnuteľnosti motorové vozidlá vyššej hodnoty neodôvodňujú oslobodenie žalobcu od platenia súdnych poplatkov. Z tohto dôvodu súd žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

34. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil. Uviedol, že uznesenie považuje za nesprávne z dôvodu, že žalobca je len 50 % vlastníkom rodinného domu, pričom dom je založený v prospech A. a. s.. Z uvedeného je zrejmé, že bez súhlasu A. a. s. a spolumajiteľa žalobca nemôže s touto nehnuteľnosťou nakladať. Žiadne iné nehnuteľnosti nevláda, motorové vozidlá sú vo vlastníctve lízingových spoločností a nie vo vlastníctve žalobcu, ktorý je len ich držiteľom, môže ich používať a nemôže s nimi nakladať. Súdny poplatok 3 000 Eur žalobca už raz zaplatil pri podaní žaloby a jeho súčasná situácia mu nedovoľuje zaplatiť ho znova. Na záver uviedol, že verí, že Slovensko je právny štát, v ktorom musí pravda zvíťaziť.

35. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu proti uzneseniu podľa § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

36. Podľa ust. § 254 ods. 1 CSP, súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.

37. Priznané oslobodenie od súdneho poplatku súd kedykoľvek počas konania odníme, a to i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania preukáže, že pomery strany neodôvodňujú alebo neodôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku (§ 254 ods. 2 CSP).

38. Oslobodenie od súdneho poplatku súd priznáva len na návrh, pričom oslobodenie musia odôvodňovať pomery žiadateľa. Nová právna úprava už nevyžaduje kumulatívne splnenie podmienky, že nejde o svojvoľné alebo zjavne bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Obsah pojmu „pomery účastníka“ zákon síce nešpecifikuje, no z podstaty oslobodenia jednoznačne vyplýva, že ide predovšetkým o pomery majetkové, pričom u fyzických osôb sa posudzujú zároveň pomery osobné, zárobkové, rodinné, sociálne a zdravotné. Majetkové pomery právnických osôb, resp. fyzických osôb - podnikateľov sa preukazujú najmä výkazom o príjmoch a výdavkoch, výkazom o majetku a záväzkoch, výpismi z podnikateľských účtov a inými relevantnými dôkazmi. V procese skúmania majetkových a iných pomerov účastníka je potom potrebné, aby súd skúmal predovšetkým tie okolnosti, ktoré nie sú len prechodnej povahy, pričom tieto okolnosti musia byť natoľko závažné, že poplatník objektívne nemôže splniť svoju poplatkovú povinnosť alebo, že jej splnenie od neho nemožno spravodlivo požadovať (citované z rozhodnutia 5MCdo/12/2010).

39. Po preskúmaní listinných dôkazov dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že majetkové pomery žalobcu neodôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Pri rozhodovaní o oslobodení spod poplatkovej povinnosti súd prvej inštancie správne prihliadol k celkovým majetkovým pomeroch žalobcu k výške súdneho poplatku (3 000 Eur) a keďže žalobca je podnikateľským subjektom zohľadnil aj povahu jeho podnikateľskej činnosti. Navyše tým, že súd prvej inštancie nevyhovел návrhu žalobcu, neodňal mu možnosť konať pred súdom, nakoľko i pri nezaplatení súdneho poplatku za odvolanie, to nemá za následok zastavenie konania, nakoľko tento poplatok je možné neskôr súdom od žalobcu vymáhať a žalobca môže prípadne požiadať vymáhajúcu justičnú pokladnicu o jeho zaplatenie v splátkach.

40. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

41. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).